

TÝDEN MEZINÁBOŽENSKÉ HARMONIE

O dialogu mezi náboženstvími se začalo mluvit v posledních desetiletích 19. století a jednou z prvních událostí vícestranného setkání umožňujícího dialog byl Parlament náboženství světa v Chicagu r. 1893. Od šedesátých let 20. století se zapojují do dialogu hlavní směry křesťanství. Přesto však dialog zdaleka není samozřejmostí. Lze odhadnout, že křesťanské církve, židovské a islámské obce a zástupci náboženství indického původu spíše koexistují a tolerují se v rámci pluralitního politického systému.

Ti, kdo jsou v dialogu dlouho doma, uvažují o dalších krocích rozvoje vztahů mezi náboženstvími. Uvádí se možnost sdílení (např. v podobě tzv. hlubinného ekumenismu), jíž pěstují prozatím spíše iniciativní jednotlivci a skupiny. Nadějnější je spolupráce v zájmech, na kterých se náboženství shodnou. Významným tématem kooperace může být společné prosazování sociální etiky. To je dlouhodobý projekt iniciativy Světový étos a prostor po stu letech obnoveného Parlamentu náboženství světa, který je dnes již stálou institucí.

Možnostmi postupovat od dialogu ke spolupráci se věnoval seminář, který 3. února 2014 spolupřipřádala Obec křesťanů,

jež poskytla prostor ve své pražské kapli sv. Jana. Iniciátorem byla Univerzální federace míru, která každoročně v tomto období pořádá ve spolupráci s OSN Světový týden mezináboženské harmonie. Seminář byl zdejší podobou tohoto programu. Dále se připojili a aktivně přispěli Společnost křesťanů a Židů a Společnost pro mezináboženský dialog.

Seminář otevřel generální tajemník Univerzální federace míru v ČR Juraj Lajda a po přečtení úryvků z kanonických spisů zúčastněných náboženství se rozvinula práce postupně ve třech tematických blocích. V prvním panelu *Co spojuje a odlišuje jednotlivá náboženství* přednášel kněz v Obci křesťanů Tomáš Boněk na téma *Je odlišnost ohrožující, nebo obohacující?* Připomněl obavu ze ztráty vlastní identity v souvislosti s překonáváním konfesních rozdílů. Skutečný dialog podle něj může změnit společnost. Druhá plánovaná přednáška odpadla pro indispozici přednášející. Měla být zaměřena na otázku, co spojuje a co rozděluje Židy a křesťany v sekulárním a možná již postsekulárním světě.

Druhý blok byl zaměřen na Aktivní roli náboženství ve společnosti. Islamolog z Orientálního ústavu akademie věd Bronslav Ostřanský popsal různé podoby sociální práce v islámu. Uvedl, že dobročinnost, vzdělávání, sociální spravedlnost a etika mají v islámu nejvyšší důležitost a že stá-

lý důraz se v něm klade na funkční rodinu a lásku k dětem v rámci rodiny. Činitel hnutí Hare Krišna Trilokátma dása (civilním jménem Antonín Valer) v referátu *Náboženství – součást běžného života* předložil úvahu, že náboženství není odděleno od etických témat sekulární společnosti a má k nim co říct.

Poslední panel *Od náboženského dialogu k náboženské spolupráci* zahájil svým příspěvkem religionista Ivan Štampach a hovořil na téma *Různé strategie mezináboženských vztahů*. Zmínil exklusivismus, který vede k náboženskému monopolu, pluralismus pravd a praktických cest, a též inklusivismus, který zahrnuje jiná náboženství do vlastního. Na tyto dřívější strategie navazuje dialog otevírající možnosti ke sdílení a spolupráci. Panely uzavřel referátem Vnitřní se odráží ve vnějším Petr Samochin, lektor Univerzální federace míru. Soustředil se na potřebu překonání bariér a uvedl, že potřebujeme usmíření a odpuštění, jež povede k nastolení přátelství a vzájemné důvěry. Po každém bloku mimořádně silně navštíveného semináře byl čas na diskusi.

Součástí programu bylo promítání videopořadu o činnosti Univerzální federace míru. Záběry ze semináře a rozhovory s účastníky byly v pořadech České televize a Českého rozhlasu. ■

-iř-